

**PREGOVARAČKA RADNA GRUPA ZA PRIPREMU I VOĐENJE PREGOVORA O
PRISTUPANJU CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI ZA OBLAST PRAVNE TEKOVINE
EVROPSKE UNIJE KOJA SE ODNOSI NA PREGOVARAČKO POGLAVLJE 30 –
VANJSKI ODNOSI**

Br.04/3-905/23-197 /9

23. XI 2023.

ZAPISNIK

**sa III redovne sjednice Pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore
Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 30 –
Vanjski odnosi**

Treća redovna sjednica Pregovaračke radne grupe (PRG) za pregovaračko poglavlje 30 – Vanjski odnosi je održana 28. IX 2023. s početkom u 11 časova u Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma (MERT). Sjednicom je predsjedavala šefica Pregovaračke radne grupe (ŠPRG) Aida Salagić Ceković. Sjednica je održana sa sljedećim dnevnim redom:

Usvajanje dnevnog reda;

- 1) *Usvajanje zapisnika sa druge redovne sjednice Pregovaračke radne grupe koja je održana 26. VII 2023;*
- 2) *Aktivnosti u susret sastanku Pododbora za trgovinu, industriju, carine i poreze (4. X 2023, Brisel);*
- 3) *Status realizacije Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2023-2024 (PPCG);*
- 4) *Razno.*

U skladu sa dogovorenim dnevnim redom, donijeti su sljedeći zaključci:

- 1) **Usvojen je Zapisnik sa druge redovne sjednice Pregovaračke radne grupe (održana 26. VII 2023);**
- 2) **U kontekstu održavanja sastanka Pododbora za industriju, trgovinu, carine i poreze (Pododbor, 4. X 2023), s obzirom na to da je EK dostavila set dodatnih pitanja 27. IX 2023, dogovoreno je da PRG pripremi odgovore i dostavi ih najkasnije do 2. X 2023. (ovo posebno imajući u vidu datum održavanja sastanka kao i činjenicu da će diskusija na sastanku Pododbora biti fokusirana na posljednji set pitanja);**
- 3) **PRG je detaljno razmotrila dodatni set pitanja. Na sastanku je konstatovano da su pitanja očekivana te da nisu brojna, što ukazuje na činjenicu da je pisani prilog dobro pripremljen;**
- 4) **Kako će se sastanak Pododbora održati u hibridnom formatu, PRG je informisana da će se testiranje platforme (za onlajn učešće na sastanku) obaviti 2. X 2023. Takođe, ŠPRG je istakla i da je, nezavisno od dodatnih pitanja, neophodno da sastanak prate svi članovi PRG koji su bili uključeni u izradu priloga;**
- 5) **U dijelu presjeka realizacije PPCG-a 2023-2024, članovi PRG su izvijestili/dostavili informacije koje se odnose na realizaciju navedenog dokumenta. Dogovoreno je da Uprava prihoda i carina (UPC) u saradnji s Ministarstvom finansija, dostavi odgovor o trenutnoj fazi ratifikacije Konvencije o zajedničkom tranzitu kao i Carinske konvencije o međunarodnom prevozu robe na osnovu karneta TIR;**
- 6) **Nakon sjednice, na radnom sastanku, dogovoreno je da Uprava prihoda i carina dostavi informaciju o aktuelnostima u vezi sa revizionim procesom PEM Konvencije.**

Pregovaračka radna grupa je **usvojila dnevni red sjednice**.

U okviru **prve tačke dnevnog reda**, PRG je jednoglasno usvojila Zapisnik sa druge redovne sjednice PRG, koja je održana 26. VII 2023.

U okviru **druge tačke dnevnog reda**, ŠPRG A. Salagić Ceković podsjetila je da će se sastanak Pododbora za industriju, trgovinu, carine i poreze održati 4. X 2023, u Briselu, u hibridnom formatu. Ponovila je da je PRG intenzivno i kvalitetno radila na prilogu koji je pripreman u skladu s pitanjima i smjericama EK a koji je, u usaglašenom roku, dostavljen Evropskoj komisiji (8. IX 2023)¹. Salagić Ceković je dodala da je EK, na osnovu priloga, dostavila dodatni set pitanja (27. IX 2023) koja će, između ostalog, biti predmet diskusije na sastanku Pododbora. Takođe, ŠPRG je ukazala da su pitanja očekivana, a njihov mali broj i konkretnost u interesovanju ukazuje da je EK dostavljen odlično pripremljen prilog. Ponovivši da će se sastanak održati u hibridnom formatu, Salagić Ceković je podsjetila da je planirano da se u ponedjeljak (2. X 2023, u periodu 9:00 – 10:00 časova) obavi testiranje linkova, odnosno platforme preko koje će se sastanak organizovati onlajn (očekuje se da EK dostavi linkove za onlajn priključenje sastanku Pododbora). Dodala je i da je neophodno da tačku Trgovina na Pododboru onlajn isprate svi članovi/članice PRG koji su učestvovali u izradi priloga.

PRG je detaljno razmotrila pristigle upite EK, i u tom smislu utvrđena je dinamika pripreme odgovora. Članovi PRG, u čijoj su nadležnosti predmetna pitanja, će imati priliku da pruže tražene odgovore direktno na sastanku, s tim što je dogovoreno da se svi odgovori pripreme i u pisanoj formi. PRG je razmotrila pitanja datim redoslijedom i zaključila sljedeće:

- Prvi upit EK koji se odnosi na statistiku trgovine s EU, odnosno na procenite i iznose uvoza i izvoza u EU, s fokusom na mineralne proizvode, je u nadležnosti Uprave za statistiku (MONSTAT) i traženi odgovor će pružiti Tatjana Popović, a najkasnije do 2. X 2023.
- Drugi upit odnosi se na dostavljanje podataka kontaktne osobe koja će imati direktnu komunikaciju sa DG ENV u vezi s Regulativom 2023/1115 koja se tiče deforestacije, a u nadležnosti je Ministarstva poljoprivrede i šumarstva (MPŠV). Predstavnik Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Goran Đalović je informisao da će tražene podatke na upit EK dostaviti elektronskim putem (29. IX 2023), u cilju njihovog prosljeđivanja EK. Istakao je da će kontakt osoba, osim njega, biti i Nemanja Karović, iz Direkcije za drvnu industriju (Direktorat za šumarstvo, lovstvo i drvnu industriju).
- Kad je riječ o transformaciji Investiciono-razvojnog fonda u Crnogorsku razvojnu banku, odgovor je pripremljen od strane Ministarstva finansija i Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore (IRF), Aleksandre Popović i Nikole Milosavljevića, predstavljen na sjednici PRG, i biće dostavljen i u elektronskoj formi najkasnije 2. X 2023. Dogovoreno je da na sastanku Pododbora, onlajn, učestvuje Nikola Milosavljević – IRF.
- Što se tiče FDI skining mehanizma, odnosno upita EK da izvještaj o FDI skining mehanizmu posluži kao baza za svakog partnera u inicijativi Zapadni Balkan za uvođenje pojedinačnog mehanizma, odnosno razmatra li se o ovom pitanju i na regionalnom nivou, dogovoreno je da MERT pripremi traženi odgovor

---

¹ U cilju izrade priloga, a u skladu s dosadašnjom praksom dinamike izrade dokumenta, ŠPRG je poslala prvu instrukciju 22. VI 2023. Na sugestiju MEP-a, sačekalo se s otpočinjanjem pripreme materijala do 19. VII 2023, kada je dobijena Agenda i pitanja EK. Naime, iz MEP-a je ukazano da je uspostavljena nova praksa na nivou EU koja podrazumijeva dostavljanje odgovora na konkretna pitanja EK (što je bio slučaj sa dva Pododbora koja su održana u junu 2023), te se u tom dijelu čekala povratna informacija od strane Misije CG u Briselu, preciznije da li se radi prilog po novoj metodologiji ili će za Pododbor TICP biti ustaljeni pristup. PRG je aktivno bila uključena u izradu materijala i održano je više neformalnih sastanaka, kao i redovna sjednica PRG, a kako bi isti bio što kvalitetnije pripremljen.

(najkasnije do 2. X 2023), o čemu će izvijestiti Jovana Krnić, predsjedavajuća sa crnogorske strane ovogodišnjim Pododborom TICP.

U okviru **treće tačke dnevnog reda**, napravljen je presjek realizacije PPCG-a 2023-2024, i konstatovano je sljedeće:

- Obaveza po osnovu Uredbe o osiguranju izvoza od netržnih rizika, zbog otvorenih pitanja u vezi sa transformacijom IRF u Crnogorsku razvojnu banku neće biti realizovana u definisanom roku;
- Uprava prihoda i carina će, u saradnji s Ministarstvom finansija, pružiti pisani odgovor o trenutnoj fazi: ratifikacije Konvencije o zajedničkom tranzitu kao i Carinske konvencije o međunarodnom prevozu robe na osnovu kameta TIR;
- Treći krug odgovora na komentare EK za Nacrt zakona o spoljnoj trgovini robom i uslugama koje mogu da se koriste za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje je pripremljen i biće dostavljen EK 29. IX 2023;
- Za Nacrt zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći završena je javna rasprava, u okviru koje nije bilo komentara i sugestija. Ministarstvo vanjskih poslova je preduzelo dalje aktivnosti i trenutno se radi na tabeli usklađenosti, koja će u skorijem roku biti dostavljena Ministarstvu evropskih poslova (MEP), u cilju slanja materijala EK na mišljenje.

Pod **tačkom razno**, Amina Bajrović Kuč iz MEP-a je informisala da je u toku rad na testiranju funkcionalnosti portala MESPH – *Modular Environment for Supporting Process of Harmonization between EU and Montenegro regulations* (koji je prestao s radom usljed sajber napada 2022.) preko kojeg će se, ukoliko se osposobi, pristupiti ocjeni celeksa iz 2022. i 2023, a koji treba da budu integrisani u revidirani PPCG. Bajrović Kuč je takođe ukazala da se dinamika revizije PPCG-a još utvrđuje, a očekuje se da se s istom započne nakon uspješnog okončanja sastanaka linijskih pododborna (tri tokom oktobra i jedan početkom novembra), kao i nakon dostavljanja Izvještaja EK o Crnoj Gori, koji se očekuje u drugoj polovini oktobra.

ŠPRG je istakla da je ovo poglavlje horizontalno vezano za gotovo sva pregovaračka poglavlja, te da treba notirati i tu činjenicu, i u tom smislu veliki broj celeksa bude primarno dodijeljen poglavlju 30. Ne treba zanemariti da je MEP/KEI u prethodnom periodu definisao iste, vrlo često kratke rokove, za poglavlja koja imaju par celeksa za ocjenjivanje i poglavlja sa preko hiljadu celeksa, u okviru jednog paketa, što je slučaj s poglavljem 30. S obzirom da je PRG informisana da će se pristupiti ocjenjivanju celeksa za period od najmanje dvije godine, ŠPRG je ukazala da PRG očekuje intenzivan posao, a da osposobljeni portal možda neće predstavljati olakšavajuću okolnost, imajući u vidu probleme u radu portala koje smo imali u prethodnom periodu. Takođe, apostrofirala je da sa ocjenom celeksa neophodno otpočeti što ranije, i u tom smislu je ukazala na ulogu Ministarstva evropskih poslova.

* * *

Nakon sjednice, održan je radni sastanak na temu revizionog procesa/izmjene Regionalne konvencije o Pan-Euro-Mediteranskim preferencijalnim pravilima porijekla (PEM Konvencija), s predstavnicom UPC Anom Vulić. Vulić je informisala da su sve ugovorne strane, i EU i Crna Gora, na 14. sastanku Zajedničkog komiteta PEM Konvencije (održan 14. VI 2023), između ostalog, podržale revidirani tekst PEM Konvencije i usvanjanje Nacrta preporuke o elektronskoj sertifikaciji porijekla. Jedna od tema pomenutog sastanka je bila i najava sljedećeg sastanka Zajedničkog komiteta (predviđeni datum održavanja 7. XII 2023), gdje bi formalno trebalo glasati za usvajanje pomenutih dokumenata, pa je zato potrebno sprovesti odgovarajuću nacionalnu proceduru, uz napomenu da je plan da se revidirana PEM Konvencija počne primjenjivati 1. I 2025. Takođe, u narednom periodu bi trebalo započeti i aktivnosti na izmjenama protokola o porijeklu robe u sporazumima o slobodnoj trgovini koje Crna Gora

primjenjuje. Imajući u vidu aktivnosti koje se odnose na revizioni proces, dogovoreno je da UPC dostavi sve potrebne informacije, ali i da se na ovu temu organizuje tematska sjednica PRG.

Sjednica je zaključena u 12:00 časova, dok je radni sastanak zaključen u 13:00 časova.

Sjednici su prisustvovali: **Aida Salagić Ceković** – Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma; **Amina Bajrović Kuč** - Ministarstvo evropskih poslova; **Jelena Ražnatović** – Ministarstvo vanjskih poslova; **Nikola Milosavljević** – Investiciono-razvojni fond Crne Gore A.D; **Jovana Krunić** – Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma; **Kadrija Kurpejović** – Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma; **Tatjana Popović** – Uprava za statistiku (MONSTAT) **Ana Vulić** – Uprava prihoda i carina; **Aleksandra Popović** – Ministarstvo finansija; **Mira Radunović** – Centralna banka Crne Gore; **Tijana Mićović** – Institut za ljekove i medicinska sredstva; **Špiro Medigović** – Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma, **Nikoleta Milutinović** – Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma (gost); **Nina Ščekić** – Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma (gost), **Aferdita Dukaj** – Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma (gost), **Goran Đalović** – Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodprivrede (gost) – zamjena za Kristinu Lapčević.

Sjednici nisu prisustvovali: **Azra Bećović** – Uprava prihoda i carina (najavljeno odsustvo); **Anita Bilafer Mihaljević** – Ministarstvo rada i socijalnog staranja (najavljeno odsustvo, a dostavila informacije za potrebe sastanka); **Jelena Velimirović** – Ministarstvo finansija (najavljeno odsustvo); **Milica Vuković** – Ministarstvo vanjskih poslova; **Zorica Marković** – Ministarstvo unutrašnjih poslova (najavljeno odsustvo); **Zorka Prljević** – Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, **Nebojša Radonjić** – Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma; **Radovan Sekulić** – Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma (najavljeno odsustvo); **Milena Milačić** – Ministarstvo kapitalnih investicija.

Zapisnik sačinila: Amina Bajrović Kuč

Zapisnik odobrila: Aida Salagić Ceković